

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Kultuuriminister
käskkiri
algtekst
28.12.2024
RT III, 18.12.2024, 10

Kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja andmete muutmine (Hiiumaa)

Vastu võetud 02.12.2024 nr 198

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 ning lg 2 alusel:

1. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Suuremõisa mõisa peahoone“ (kultuurimälestiste registri nr 23622, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Suuremõisa küla, Lossi tee 3, KÜ 63902:001:2451) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
3290	Dekoratiivne laemaal, 19.saj. (tempera)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 793
3291	Dekoratiivne laemaal, 19.saj. (tempera, seko)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 794
3292	Peatrepp, 18/19.saj. (puit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 795
3293	Välisuks, 1980 (koopia puit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 796
3295	Ahi, 19.saj. (kahhel)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 798
3296	Kamin, 19.saj. (marmor)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 799

2. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punktid 793-796 ja 798-799.

3. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Suuremõisa mõisa park ja alleed“ (kultuurimälestiste registri nr 23623, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Suuremõisa küla, Lossi tee 3, KÜ 63902:001:2451, 63902:001:4030, 63902:001:0636, 63902:001:0466, 63902:001:1220, 63902:001:3344, 63902:001:0635, 63902:001:0676, 63902:001:0161, 63902:001:3731, 63902:001:0008, 63902:001:0488, 63902:001:3732, 63902:001:0013, 63902:001:0380, 63902:001:2970, 63902:001:3341, 63902:001:0677, 63902:001:0363, 63902:001:0360, 63902:001:0047, 63902:001:0650, 63902:001:0224, 63902:001:1112, 63902:001:1092, 63902:001:3990, 63902:001:4000, 63902:001:0653, 63902:001:2830, 63902:001:0607, 63902:001:2680, 63902:001:0197, 63902:001:1093, 63902:001:0555, 63902:001:4751, 63902:001:0279, 63902:001:2980, 63902:001:0615, 63902:001:0637, 63902:001:0641, 63902:001:4292, 63901:001:1302, 63901:001:1494, 20501:001:0332, 20501:001:0333, 20501:001:0816, 20501:001:0818, 20501:001:0814, 20501:001:0815, 20501:001:0817, 20501:001:0819, 20501:001:0784, 20501:001:1859, 20501:001:1860, 20501:001:1996, 20501:001:1997) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
23624	Suuremõisa mõisa pürde müürid	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 283
23644	Suuremõisa mõisa "Ussikeldri" varemed	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 303
23645	Suuremõisa mõisa Charlie hauakivi	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 304
23646	Suuremõisa mõisa pargipaviljoni vundament	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 305

4. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 10.09.1999 määruse nr 20 punktid 283 ja 303-305 ning 28.03.2007 käskkirja nr 144 punkti 1 alapunkti 10 tabeli read 7 ja 27-29.

5. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Pühalepa kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 23619, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Pühalepa küla, Pühalepa kirik, KÜ 63902:001:0700) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
3259	Hauaplaad kahe reljeefiga, A.Passeri töökoda, 17.saj. (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 673
3278	Konsool, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 767
3279	Konsool, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr. 10 Lisa 3 punkt 768
3280	Konsool, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 769
3281	Konsool, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 770
3282	Pühitsemisrist, 1300 (fresko)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 771
3283	Pühitsemisrist, 19.saj. (seko)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 772
3284	Pühitsemisrist, 19.saj.(seko)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 773
3285	Käärkambriuks, 19.saj. (puit, kips)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 774
3318	Vitraaž, V.Sein, 1993 (klaas, tina)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 902
3319	Vitraaž, V.Sein, 1993 (klaas, tina)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 903
3320	Vitraaž, V.Sein, 1993 (klaas, tina)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 904

6. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punktid 673, 767-774 ja 902-904.

7. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Pühalepa kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 22293, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Pühalepa küla, Pühalepa kirik, KÜ 63902:001:0700) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
23620	Pühalepa kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 279
23621	Pühalepa kirikuaia kabel	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 280
3260	Rõngasrist, 17.saj (maakivi)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 674
3297	Constantin ja Ida Hermine Marcussenite hauaplaad, 1873 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 800
3298	Charlotte Ekisabeth v. Ungern-Sternbergi hauaplaad, 1850 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 801
3299	Constantin v. Ungern-Sternbergi hauaplaad, 1873 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 802
3300	Wilhelmine v. Ungern-Sternbergi hauaplaad, 1813 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 803
3301	Constantin v. Ungern-Sternbergi hauaplaad, 1857	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 804
3302	Rist Marri Hawi haul, 1847 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 805

3303	Rist Kadri Kure haual, 1853 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 806
3304	Rist Annette Wackeni haual, 1864 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 807
3305	Rist Johan Waldmanni haual, 1882 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 808
3306	Rist Jüri Sirkeli haual, 1877 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 809
3307	Rist Andrus Mei haual, 1849 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 810
3308	Rist Juhan Kimberi haual, 1850 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 811
3309	Rist Mihkel Huki haual, 1849 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 812
3310	Rist Marre Wõtti haual, 1872 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 813
3311	Rist Aids Petersi haual, 1837 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 814
3312	Rist Juhhan Kassevälja haual, 1838 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 815
3313	Rist Niggolas Treumanni haual, 1842 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 816
3314	Ratasrist, paas	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 817
3315	Ketasrist, paas	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 818
3316	Ketasrist Peeter Mei haual, 1839 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 819

8. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 10.09.1999 määruse nr 20punktid 279-280, kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punktid 800-819 ning 28.03.2007 käskkirja nr 144 punkti 1 alapunkti 10 tabeli read 3-4.

9. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Käina kiriku varemed“ (kultuurimälestiste registri nr 23540, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Käina alevik, Hiiu mnt 20a, KÜ 36802:002:0020) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
3210	Rõngasrist, 17.saj. (paas)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 670

10. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punkti 670.

11. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Käina kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 22287, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Käina alevik, Hiiu mnt 20a, KÜ 36802:002:0020,36802:002:0082) lautamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
3217	Rist Jausa Juhan Jurmanni haual, 1853 (graniit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 791

12. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punkti 791.

13. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Kassari kabeliaed“ (kultuurimälestiste registri nr 22283, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Esiküla, Kassari kabel, KÜ 36802:003:0228, 36802:003:0212) lahutamatu osaga ja mälestise riiklik kaitse jätkub kinnismälestise „Kassari kabeliaed“ koosseisus:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
23520	Kassari kabeliaia piirdemüür	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 177

14. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 10.09.1996 määruse nr 20 punkti 177. 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkti 21 tabeli rida 3.

15. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Kärdla kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 32, asukoht Hiiumaa maakond, Hiiumaa vald, Hausma küla, Vana kalmistu, KÜ 63901:001:0994) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
3358	Rist, 1889 (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 829
3359	Rist Kreet Paljase haua, 1889 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 830
3360	Rist Liiso Paargu haua, 1881 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 831
3361	Rist Eliise ja Liisa Dengo haua, 1889. aastad (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 832
3362	Rist Leenu ja Madis Dengo haua, 1885 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 833
3363	Rist Peeter Mei haua, 1880 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 834
3364	Rist Natalie Mölderite haua, 1895 (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 835
3365	Rist Rudolf Mölderite haua, 1895 (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 836
3366	Rist Mölderite hauaplatsil, 19. saj. lõpp (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 837
3367	Rist Mölderite hauaplatsil, 19. saj. lõpp (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 838
3368	Rist Mölderite hauaplatsil, 19. saj. lõpp (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 839
3369	Rist Anton Mölderite haua, 1889 (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 840
3370	Rist J. Mölderite haua, 1889 (raudsepis, portselanplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 841
3371	Rist Johan Arthur Hensele haua, 1869 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 842
3372	Rist Julie Grosfeldti haua, 19. saj. lõpp (malm, messingplaat)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 843
3373	Rist Natalie v. Ungern-Sternbergi haua, 1909 (graniit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 844
3374	Rist Robert v. Ungern-Sternbergi haua, 1898 (graniit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 845
3375	Rist Albertine Saueri haua ja piirdeaed, 1908 (graniit, raud)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 846
3376	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 847
3378	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 848
3379	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 849
3380	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 850
3381	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 851
3382	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 852

3383	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 853
3384	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 854
3385	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 855

16. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punktid 829-856.

17. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Reigi kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 22280, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Pihla küla, Reigi kirik, KÜ 39201:004:0902, 39201:004:5281, 39201:004:0251, 39201:004:5613, 20501:001:0688) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
23469	Reigi kirikuaiaapiirdemüür	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 125
3202	Hauaplatsi piirdeaed, 19. saj. (raudsepis, malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 787
3203	Rist Andrus Oimsenihaual, 1851 (paas)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 788
3204	Rist, 1846 (dolomiit)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 789

18. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 10.09.1996 määruse nr 20 punkti 125, kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punktid 787-789 ning 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkti 15 tabeli rida 3.

19. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Mänspe kabeliaed“ (kultuurimälestiste registri nr 22270, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Mänspe küla, Kalmuaia, KÜ 17501:001:0105, 17501:001:1250) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
23354	Mänspe kiriku kirikuaed	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 10
23355	Mänspe kiriku kirikuaiaapiirdemüür	kultuuriministri 10.09.1999 määrus nr 20 punkt 11

20. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 10.09.1996 määruse nr 20 punktid 10-11 ning 19.12.2006 käskkirja nr 388 punkti 1 alapunkti 9 tabeli read 4-5.

21. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Kärdla hiiurootslaste kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 22289, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Rannapargi, KÜ 20501:001:0056) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
3377	Rist, 19/20. saj. (malm)	kultuuriministri 30.08.1996 määrus nr 10 Lisa 3 punkt 856

22. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 30.08.1996 määruse nr 10 Lisa 3 punkti 856.

23. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 9 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23353, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Mänspe küla, KÜ 17501:001:0105) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Mänspe kabel“.

24. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 227 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23882, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn,

Keskväljak 5, KÜ 37101:006:0005) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kärdla Tarbijate Ühistu ärihoone“.

25. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 243 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23585, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 6, KÜ 37101:003:0550) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku „Pikk maja““.

26. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 244 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23586, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 6, KÜ 37101:003:0550) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks Kalevivabriku „Pika maja“ kelder“.

27. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 241 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23583, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 6, KÜ 37101:003:0013) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku elamu“.

28. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 242 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23584, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 6, KÜ 37101:003:0013) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku elamu kelder“.

29. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 239 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23581, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 4, KÜ 20401:001:0290) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku elamu“.

30. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 240 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23582, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 4, KÜ 20401:001:0290) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku elamu kelder“.

31. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 238 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23580, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 2, KÜ 20401:001:0289) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku elamu“.

32. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 237 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23579, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabrikuväljak 2, KÜ 20401:001:0289) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kalevivabriku elamu“.

33. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 236 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23578, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Vabaduse tn 3, KÜ 37101:006:0028) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.

34. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 226 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23569, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Kalda tn 3, KÜ 37101:006:0161) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.

35. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 225 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23568, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Kabeli tn 3, KÜ 37101:012:0136) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Palvemaja“.

36. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 224 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23567, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Hiiu tn 1, KÜ 37101:006:0013) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kärdla tuletõrjedepoo abihoone“.

37. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 223 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23565, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Hiiu tn 1, KÜ 37101:006:0013) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kärdla tuletõrjedepoo“.

38. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 235 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23577, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Uus tn 4, KÜ 37101:006:0036) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Kärdla alkooli hoone“.

39. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 231 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23572, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla

linn, Sadama tn 11, KÜ 37101:006:0021) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kärdla tütarlastekooli hoone“.

40. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 256 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23597, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kuri küla, Kuri kool, KÜ 63901:001:0141) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kuri õigeusu kihelkonnakooli hoone“.

41. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 195 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23538, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Taterma küla, Sirelituka, KÜ 36801:001:0325) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kuriste õigeusu kihelkonnakooli hoone“.

42. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 192 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23535, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kogri küla, Kooli, KÜ 36803:001:0068) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Vaku algkooli hoone“.

43. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 8 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 23352, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Leisu küla, Algkooli, KÜ 17501:002:0870) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Leisu algkooli hoone“.

44. Muudan kultuuriministri 10.09.1999 määruse „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ nr 20 punkti 13 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 22278, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kõpu küla, Kõpu kalmistu, KÜ 20401:001:0058) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kõpu õigeusu kalmistu“.

Muinsuskaitseametil teha käskkiri teatavaks menetlusosalistele, kanda mälestiseks olemise lõpetamised kultuurimälestiste registrisse ja ajakohastada andmed riigi maakatastris.

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja avaldamisest Riigi Teatajas, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

Mälestiseks olemise lõpetamise asjaolud ja menetluse läbiviimine

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 alusel võib mälestiseks olemise lõpetada, kui mälestis on teise mälestise lahutamatu osa, ehk olukorras, kus näiteks kirikuhoone on tunnistatud ehitismälestiseks, puudub põhjendus tunnistada eraldi mälestiseks ka mõni kirikuhoone detail. Maa-alalised mälestised, nagu näiteks park, kirikuaed või kalmistu on terviklik kooslus, mille väärtusliku ansambli/keskkonna lahutamatuks osaks on seal asuvad ajaloolised rajatised, haljastuselemendid, struktuur ja arhitektuurid väikevormid (näiteks piirdemüür, värav, paviljon, kabel ja ajaloolised hauatähised).

Muinsuskaitseamet kogus kokku Hiiumaal asuvate mälestiste andmed ning analüüsis nende võimalikku käsitlemist teise mälestise osana, kasutades selleks peamiselt kultuurimälestiste registrit, aga ka arhiiviallikaid, valdkonna spetsialistidelt ja paikvaatlustelt kogutud informatsiooni.

Ülevaatus tulemusena leiti, et 82 mälestise puhul on tegemist teise mälestise lahutamatu osaga. Nendest 72 on kunstimälestised, peamiselt kirikutes asuvad hauaplaadid ja kirikuaia paiknevad ristid. Ehitismälestisi on 10, peamiselt kirikuaia piirdemüürid ja kabelid. Käskkirjas nimetatud Hiiu maakonnas asuvad mälestised on tunnistatud kultuurimälestisteks aastatel 1997–2004. Mälestised, millede mälestiseks olemine lõpetatakse, on enamuses sisuliselt ehitise või rajatise juurde kuuluvad detailid või rajatised. Näiteks on kinnismälestise „Pühalepa kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 22293) lahutamatuks osaks „Pühalepa kirikuaia piirdemüür“ (kultuurimälestiste registri nr 23620) ja see jääb mälestise „Pühalepa kirikuaed“ osaks.

Kuivõrd käskkirjas nimetatud mälestiste riiklik kaitse jätkub, ei ole muudatusel sisulist mõju mälestiste kaitse korraldusele. Muudatus on tehniline ning sellega väheneb mälestiste arv kultuurimälestiste registris. Käskkirjas nimetatud mälestiseks olemise lõpetamise kaalumisel riikliku kaitse kriteeriumeid ei hinnatud, kuna lõpetatud mälestised on teise mälestise lahutamatu osa ning nende riiklik kaitse jätkub senises ulatuses.

Mälestistele, mille kultuurimälestiseks olemine lõpetatakse, kuna tegemist on kinnismälestise lahutamatu osaga, jääb kehtima selle kinnismälestise kaitsevöönd, mille lahutamatu osa see mälestis on.

Lisaks parandatakse ja ühtlustatakse kinnismälestiste nimekujusid. Kultuurimälestise nimetuste kontrollimise käigus tuvastati nimetustes ebatäpsusi ja erinevusi nimetuste andmisel. Juhul, kui on mälestise nimetuses ära toodud hoone aadress, siis on see otstarbekas eemaldada, kuna aadress võib ajas muutuda. Näiteks muudetakse ehitismälestis „Elamu Kärdlas Kalda 3“ nimetust ja uus nimetus on „Elamu“ (kultuurimälestiste registri nr 23569, asukoht Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Kalda tn 3). Kokku täpsustatakse 22 kultuurimälestise nimetust, millega ei muudeta mälestiste senist avalik-õiguslikku seisundit.

Käskkirjas nimetatud mälestiste mälestiseks olemise lõpetamine ja nimetuse muudatused hõlmavad 58 omanikku, kellele kuuluva hoone või rajatise lahutamatuks osaks jäävad kultuuriväärtuslikud detailid või rajatised, mille mälestiseks olemine lõpetatakse või nimetust täpsustatakse. Mälestiste omanikele selle muudatusega täiendavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne. Mälestise käsitus muutub selgemaks. Hoone või rajatis on tervik koos oma lahutamatu osadega ja mälestiste lahutamatu osade osas ei pea eraldi silmas pidama ja arvestama tööde ja tegevuste planeerimisel, milline mälestise lahutamatu detail või rajatis on eraldi kaitse all ja milline ei ole ning kas töodes tuleb või ei tule arvestada samal ajal nii vallas- kui ka kinnismälestisele kehtivaid nõudeid. Mõnevõrra väheneb mälestise omanike halduskoormus ning Muinsuskaitseameti töökoormus.

Muinsuskaitseamet algatas kultuurimälestiste lõpetamise ja nimetuste muutmise menetluse ning edastas 24.04.2024 eelnõu tutvumiseks Hiiu maavalitsusele ning mälestiste katastriüksuste omanikele. Tähtaeg arvamuste ja ettepanekute esitamiseks oli 14 päeva ehk kuni 09.05.2024. Eelnõule laekus kaks arvamust. Keskkonnaamet esitas 08.05.2024 e-kirjaga kolm tehnilist tähelepanekut. Muinsuskaitseamet arvestas tähelepanekutega ja korrigeeris eelnõud. Haridus- ja Teadusministeerium kooskõlastas 14.05.2024 saadetud kirjaga eelnõu märkusteta. Muinsuskaitse Nõukogu tutvus ja nõustus eelnõuga 04.06.2024 toimunud koosolekul.

Heidy Purga
Kultuuriminister